Ombudsman Ombwdsmon
PUBLIC SERVICES OMBUDSMAN FOR WALES
OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU

Yr ymatebion i’r ymgynghoriad ar egwyddorion a gweithdrefnau’r pwerau ymchwiliad ar ei liwt eu hun newydd a grëwyd gan Ddeddf Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus (Cymru) 2019 (Hydref 2019).

Ymgynghorai	Crynodeb o'r Sylwadau	Camau gweithredu gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)
Cymwysterau Cymru	Dim sylwadau ar ddogfennau menter ei hun	Ddim yn berthnasol
Cyngor Dinas Casnewydd	Dim sylwadau ar ddogfennau menter ei hun	Ddim yn berthnasol
Cymdeithas Feddygol Prydain (Cymru)	"Rydym yn falch o weld ffurfioli'r meini prawf diffiniedig ar gyfer ymgymryd â'r ymchwiliadau ar ei liwt ei hun …' "Rydym yn ystyried bod y meini prawf ar gyfer dechrau ymchwiliad ehangach yn gytbwys. Mae'n briodol bod tystiolaeth sy'n darparu gwybodaeth ar gyfer penderfyniad i ddechrau ymchwiliad yn gysylltiedig ag amheuon… bod camweinyddu systemig neu fethiant yn y gwasanaeth wedi bodoli … Gallai hyn fynd llaw yn llaw ag astudiaethau achos er mwyn dangos y mathau o dystiolaeth sydd eu hangen." "Mae'r adran asesu tystiolaeth … yn ymddangos yn gymesur ac yn ystyried ffactorau fel y 'pwysau' a 'pha mor argyhoeddiadol' yw'r dystiolaeth. Fodd bynnag, dylid diffinio ac egluro'r	Ddim yn berthnasol Byddwn yn creu tudalen wybodaeth ar fy ngwefan ynglŷn ag Ymchwiliadau ar ei Liwt ei Hun, a fydd yn cynnwys enghreifftiau i ddangos y mathau o dystiolaeth sydd eu hangen. Bydd diffiniadau o dermau yn ymddangos ar y dudalen uchod ar fy ngwefan.

Ymgynghorai	Crynodeb o'r Sylwadau	Camau gweithredu gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)
Cymdeithas Feddygol Prydain (Cymru) (Parhau)	termau hyn er mwyn cael gwared ag unrhyw amwysedd."	
	"Byddai'n ymddangos bod cynnal ymarfer [ymgynghori] yn gam naturiol yn y broses ac rydym yn cefnogi cynnwys cyrff rheoleiddiol a'r Archwilydd Cyffredinol fel ffynonellau i ymgynghori â nhw. Byddem yn awgrymu bod y rhestr o sefydliadau yn cael ei helaethu i gynnwys cyfeiriad at …gyrff cydnabyddedig eraill"	Bydd Adran 6.2 o'r Weithdrefn yn cael ei diwygio er mwyn cynnwys cyfeiriad at gyrff eraill.
	"Mae cyflwyno ymchwiliadau estynedig, sy'n deillio o gwynion sy'n bodoli, yn ddefnyddiol er mwyn ymdrin â phryderon sydd wedi cael eu mynegi gan rai o'n haelodau yn y gorffennol, ynghylch y graddau y gallen nhw fod yn gyfrifol am broblem systemig ehangach. Mae'r enghraifft [yn] y Weithdrefn … yn berthnasol iawn i'n haelodau sy'n feddygon teulu…"	Ddim yn berthnasol
	"Nodwn y gellid prosesu ymchwiliadau estynedig, os ydyn nhw yng nghyd-destun gwasanaethau iechyd, o dan reoliadau Gweithio i Wella. Byddem yn croesawu eglurder yn y maes hwn... "	Bydd Adran 5.8 o'r Weithdrefn yn cael ei diwygio er mwyn egluro y gellid defnyddio Gweithio i Wella.

Ymgynghorai	Crynodeb o'r Sylwadau	Camau gweithredu gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)
Cyngor Sir Ynys Môn	Dim sylwadau ar y dogfennau ar ei Liwt ei Hun	Ddim yn berthnasol
Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri	" ... mae'r dogfennau yn amlinellu camau eglur a diamwys i'w dilyn. Wrth benderfynu a ddylid dechrau ymchwiliad newydd neu ymestyn ffiniau ymchwiliad sy'n bodoli, rydym yn argyhoeddedig bod trefniadau diogelu cadarn a digonol yn y system er mwyn sicrhau bod yr Ombwdsmon yn defnyddio'r pwerau hyn yn gynnil a chyda chyfiawnhad priodol, wrth benderfynu a ddylid symud ymlaen gydag 'ymchwiliad ar ei liwt ei hun' ai peidio. ' … mae'r pwerau newydd yn ddatblygiad cadarnhaol ar gyfer Swyddfa'r Ombwdsmon ac felly rydym yn eu croesawu."	Ddim yn berthnasol
Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro	"A ddylid ystyried cyflwyno'r dystiolaeth i arolygiaeth neu gorff proffesiynol arall pe bai'n ymddangos fel ei bod yn faes lle y byddai'n fwy priodol i gynnal ymchwiliad?"	Mae ymadrodd ychwanegol wedi cael ei ychwanegu at bwynt 5 o'r ddogfen Meini Prawf, er mwyn datgan y gall sefydliadau eraill fod mewn gwell sefyllfa i ymchwilio nag OGCC.

Ymgynghorai	Crynodeb o’r Sylwadau	Camau gweithredu gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)
Cyngor Sir y Fflint	“… mae’r meini prawf ar gyfer ymchwiliad ar ei liwt ei hun… yn lliniaru pryder mewn perthynas â gofynion ychwanegol ar adnoddau’r Cyngor.”	Ddim yn berthnasol
Cymdeithas Tai Cymuned Caerdydd	“Mwy o fanylion ynglŷn â meini prawf pryd y byddan nhw’n ymchwilio, a byddai enghreifftiau efallai o’r byd tai yn wirioneddol ddefnyddiol inni er mwyn ein helpu ni i wella a pharatoi yn barhaus ar gyfer y system newydd.”	Mae fy swyddfa i wedi ymateb i CTCC drwy ddweud bod ein hagwedd tuag at y pwerau newydd yn gefnogol a bydd yr Asiantaeth Cynnal Plant yn datblygu hyfforddiant ar gyfer darparwyr gwasanaethau cyhoeddus.
Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr	“… angen eglurdeb ynglŷn â’r … cyfle i symud y mater ymlaen o dan reoliadau ‘Gweithio i Wella’ fel ffordd amgen os ydyn nhw’n dymuno.”	Bydd y Weithdrefn ar gyfer Ymchwiliadau ar ei Liwt ei Hun yn egluro pa bryd y gellid defnyddio Gweithio i Wella.
Cyngor Gwynedd	“ … bydd yn haws asesu’r system newydd, yn arbennig felly'r ‘ymchwiliadau ehangach’ … ar ôl cael profiad ymarferol ohoni yn gweithio.	Ddim yn berthnasol
Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen	Dim sylwadau ar y dogfennau Ar ei Liwt ei hun.	Ddim yn berthnasol

Ymgynghorai	Crynodeb o'r Sylwadau	Camau gweithredu gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)
Cyngor Sir Ceredigion	"Beth yw'r diffiniad o 'potensial' ac 'eang'?"	Mae tudalen wybodaeth fy ngwefan yn cynnwys diffiniadau o'r termau a ddefnyddir, lle y bo'n bosibl. Bydd yn egluro hefyd pam y gall termau fod yn fwriadol aneglur, er mwyn galluogi cwmpas ar gyfer amrediad eang o broblemau.
	"Gyda phwy fydd OGCC yn ymgynghori er mwyn ceisio cael barn ynglŷn â rhinweddau ymchwilio?"	Mae ymgyngoreion yn cael eu hamlinellu yn y Weithdrefn ar gyfer Ymchwiliadau ar ei Liwt ei Hun.
	Mae angen am "… fwy o eglurder .. ynglŷn â'r trefniadau sy'n cael eu gwneud mewn perthynas â chwythu'r chwiban."	Bydd tudalen wybodaeth fy ngwefan yn egluro swyddogaeth chwythu'r chwiban mewn ymchwiliadau ar ei Liwt ei Hun.
	"Pa lefel o ymglymiad a fydd gan y Cyngor yn yr ystyriaeth gan yr Ombwdsmon i geisio cael barn ynglŷn â rhinweddau ymchwilio [a] hysbysebu/rhoi cyhoeddusrwydd i ymchwiliad arfaethedig?"	Mae adrannau 6.2 a 7.2 o'r Weithdrefn yn amlinellu'r ymgyngoreion a phan fyddai'r Cyngor yn cael y cyfle i roi sylwadau ynglŷn ag ymchwiliad arfaethedig.

Ymgynghorai	Crynodeb o’r Sylwadau	Camau gweithredu gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)
Cyngor Sir Caerfyrddin	“Ni fyddai …’ymchwiliadau ar ei Liwt ei Hun’ yn cynnwys gallu i ailagor unrhyw gwynion a ddaeth i ben … byddai’r Meini Prawf yn cael budd o ddweud hynny yn glir.” “ mae cynnwys ASau/ACau yn y rhai hynny a all ddod â materion at eich sylw… yn gallu cyflwyno elfen wleidyddol.” Dylai a7.1 o’r Polisi… ddweud “pam na dderbyniwyd… y ffyrdd amgen.”	Bydd y pwynt hwn yn cael ei egluro ar dudalen wybodaeth fy ngwefan. Mae gan ASau/ACau swyddogaeth bwysig mewn dod â materion i’m sylw. Mae geiriad yr adran hon wedi cael ei ddiwygio.